
mei 2009

Standpunt van Plantum NL inzake exportcertificering

Meer eigen verantwoordelijkheid voor bedrijven bij export van plantaardig uitgangsmateriaal

Plantum NL is van mening dat het inspectiesysteem voor export efficiënter ingericht moet worden. De verantwoordelijkheid voor het voldoen aan de exporteisen moet en kan meer bij de bedrijven komen te liggen.

De gesloten keten van de productie van uitgangsmateriaal in combinatie met een erkend kwaliteitssysteem zoals NAL, ISO of Elite, biedt voldoende waarborgen voor een lichter inspectieregime bij export. Dit levert de bedrijven een kostenbesparing op en een grotere flexibiliteit door een snellere logistieke afhandeling. Tijdswinst is voor de handel een belangrijk economisch aspect.

De bouwstenen voor meer verantwoordelijkheid voor de bedrijven in de sector uitgangsmateriaal zijn als volgt:

- Invoering van een “reduced checks” systeem voor exportkeuringen. Dit houdt in de eigen verantwoordelijkheid belonen met een verlaging van de inspectiefrequentie.
- Sanctiebeleid voor overtreders. In het belang van het goede kwaliteitsimago van Nederlands uitgangsmateriaal is dit een voorwaarde.

Integreren in (bestaande) bedrijfssystemen. In de sector wordt al gewerkt met systemen zoals het Naktuinbouw Elite Certificaat voor sier – en groentegewassen en het erkenningsysteem Naktuinbouw Accredited Laboratories (NAL) voor groentezaden.

Toelichting

Bij export van plantaardig uitgangsmateriaal naar derde landen zijn de fytosanitaire eisen van het importerende land leidend, binnen de kaders van IPPC (International Plant Protection Convention). De IPPC vereist dat alle inspecties plaatsvinden door of onder gezag van de NPPO (National Plant Protection organisation). In Nederland is de Plantenziektenkundige Dienst verantwoordelijk voor het inspectiesysteem en voor de afgifte van het exportcertificaat.

De toenemende handelsstromen vragen echter om een efficiënter inspectiesysteem. De IPPC Conventie biedt de ruimte aan de exporterende bedrijven om deze inspectie onder supervisie uit te voeren. Op dit moment echter staat de Rijksoverheid het niet toe dat de bedrijven een ander fytosanitair inspectieregime van bedrijf- of productcertificering invoeren dan het huidige systeem door de Plantenziektenkundige Dienst.

Plantum NL is van mening dat een producent van uitgangsmateriaal, die tevens de exporteur is van zijn product, een dusdanig groot commercieel belang heeft bij gezond

uitgangsmateriaal, dat deze wil voldoen aan de eisen van het importerende land. Deze hoge kwaliteitszorg blijkt uit het feit dat het aantal afkeuringen van exportpartijen van stekken en zaden in Nederland én derde landen tot nu toe zeer beperkt is. Bovendien dreigen risico's op schadeclaims, imagoschade, afkeuringen in het buitenland of vertraging in de afzet door extra onderzoek wanneer bedrijven niet aan de exporteisen voldoen.

De productieketen is kort, de productie en export van plantaardig uitgangsmateriaal worden veelal door hetzelfde bedrijf uitgevoerd. Veel bedrijven werken nu al met uitgewerkte kwaliteitssystemen om risico's op mogelijke ziektebesmettingen te beperken en om zich zeker te stellen van goede kwaliteit.

De uitbreiding van bestaande certificeringssystemen met een fytosanitaire module zou vooral een erkenning van de bestaande praktijk betekenen en het kan de basis zijn voor een lichter inspectieregime bij export. De kracht van het systeem komt van binnen uit en wordt niet afgedwongen. Wel moeten er afspraken gemaakt worden over borging en toezicht van het systeem.

De werking van zo'n systeem komt overeen met de systemen van "toezicht op controle" die al in andere sectoren van de agrarische productieketen worden toegepast.

De toenemende handel vraagt om een efficiëntere inrichting van het systeem. Het is voor de overheid een uitdaging om met minder direct toezicht toch een grotere naleving van de regels te bereiken, waarbij de ondernemer zo min mogelijk in het administratieve en logistieke proces wordt belast.

Plantum NL is van mening dat een efficiënter inspectiesysteem voor export van plantaardig uitgangsmateriaal met meer eigen verantwoordelijkheid voor de bedrijven, de toekomst is voor zowel bedrijfsleven als overheid. De discussie hierover en invoering is niet alleen een Nederlandse, maar vooral een internationale aangelegenheid. Dit thema dient dan ook hoog op de agenda te komen van nationale en internationale organisaties.